

~ Методологија ~

ЦИЈЕНЕ ЗАКУПА ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА

ПРАВНИ ОСНОВ

Подаци о цијенама закупа пољопривредног земљишта у Републици Српској обезбјеђују се реализацијом „Годишњег истраживања пољопривредних газдинстава – биљна производња“ које се као анкетно истраживање реализује у складу са важећим:

- Годишњим Планом рада Републичког завода за статистику,
- Статистичким програмом Републике Српске за период 2022-2025. година („Службени гласник Републике Српске“, број 102/21),
- Законом о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03),
- Заједничком методологијом за успостављање статистике цијена и закупнина пољопривредног земљишта, фебруар 2017 (*Common Methodology for establishing statistics on agricultural land prices and rents, in February 2017*) и
- Приручником о статистикама цијена и закупнина пољопривредног земљишта, 2020 (*Statistics on agricultural land prices and rents Handbook, 2020*)

МЕТОДОЛОШКЕ ОСНОВЕ

Циљ и садржај

Подаци о цијенама закупа пољопривредног земљишта у Републици Српској добијени су реализацијом анкетног истраживања „Годишњег истраживања пољопривредних газдинстава – биљна производња“ (ГИПГ-Б).

Циљ активности је да се обезбиједи потребни статистички подаци о цијенама закупа земљишта које се користи у пољопривредне сврхе и да се прикажу подаци о просјечним цијенама закупа појединих категорија пољопривредног земљишта и то ораница, ливада и пашњака у референтној години.

Јединице посматрања

Јединице посматрања су пољопривредна газдинства (породична газдинства и газдинства правних лица и предузетника) која узимају пољопривредно земљиште (оранице, трајне ливаде и пашњаци) у закуп у референтној години за пољопривредну употребу.

ОБУХВАТ

Цијене закупа пољопривредног земљишта добијени су реализацијом анкетног истраживања под називом „Годишње истраживање пољопривредних газдинстава - биљна производња“. Анкета је спроведена на случајно одабраном репрезентативном узорку породичних пољопривредних

газдинстава која се налазе на територији Републике Српске, а укључена су и сва газдинства правних лица и предузетника која одговарају дефинисаној циљаној популацији. Као оквир за избор узорка коришћен је „Адресар пољопривредних газдинстава“, а подаци прикупљени кроз анкету, након екстраполације, чине основу за праћење статистике цијена закупа пољопривредног земљишта.

МЕТОД И ВРИЈЕМЕ ПРИКУПЉАЊА ПОДАТАКА

Прикупљање података у оквиру „Годишњег истраживања пољопривредних газдинстава – биљна производња“, реализовано је путем интервјуа чланова газдинства, уз коришћење САТИ методе (интервјусање уз помоћ телефона).

Периодика истраживања је годишња.

Анкета се реализује у периоду од 01. до 15. децембра текуће године, на случајно одабраном узорку пољопривредних газдинстава.

Подаци о закупу пољопривредног земљишта, по категоријама (оранице, ливаде и пашњаци) односе се на календарску годину.

ОБАВЕЗА ЗАШТИТЕ ПОВЈЕРЉИВИХ ПОДАТАКА

Објављују се збирни подаци на нивоу Републике Српске.

Повјерљиви подаци су заштићени у складу са члановима 25. и 27. Закона о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03) и у складу са Правилником о заштити повјерљивих података.

НИВО РЕПРЕЗЕНТАТИВНОСТИ ПОДАТАКА

Подаци о закупу пољопривредног земљишта добијени реализацијом анкетног истраживања су репрезентативни за ниво Републике Српске.

СПЕЦИФИЧНЕ ДЕФИНИЦИЈЕ И КОНЦЕПТИ

Просјечна цијена закупа пољопривредног земљишта представља цијену закупине једног хектара пољопривредног земљишта (оранице, ливаде и пашњака) у референтном периоду (календарској години) које се користи у пољопривредне сврхе.

Ораница је земљиште које се редовно обрађује и налази се у систему плодореда.

Ливада је земљиште обрасло травом које се низ година (5 или више) углавном коси ради добијања сијена.

Пашњак је земљиште које се користи за испашу стоке.

УСАГЛАШЕНОСТ СА МЕЂУНАРОДНИМ ПРЕПОРУКАМА И СТАНДАРДИМА

„Годишње истраживање пољопривредних газдинстава – биљна производња“ у дијелу који се односи на Статистику цијена пољопривредног земљишта је у потпуности усклађено са Заједничком методологијом ЕУ за успостављање статистике цијена и закупнина пољопривредног земљишта, (*Common Methodology for establishing statistics on agricultural land prices and rents, in February 2017*) и Приручником о статистикама цијена и закупнина пољопривредног земљишта, 2020 (*Statistics on agricultural land prices and rents Handbook, 2020*) којим се регулишу истраживања у области Статистике цијена закупа пољопривредног земљишта, тако да су добијени подаци међународно упоредиви.

ОРГАНИЗАЦИЈА СПРОВОЂЕЊА

ОРГАНИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ СТАТИСТИЧКЕ АКТИВНОСТИ

Републички завод за статистику Републике Српске је одговорни произвођач података о цијенама закупа пољопривредног земљишта.

Газдинства у узорку анкетају се од стране оператера у телефонској анкети уз компјутерску подршку (САТИ метод), централизовано (у Републичком заводу за статистику у Бања Луци). Оператери су дужни да присуствују инструктажи и да у току рада поступају у складу са Упутством за спровођење анкете и упутствима добијеним на инструктажи. Анкетирање и контролисани унос података траје 15 дана. Коначна контрола материјала, пондерисање, формирање излазних табела са оцјенама обиљежја и публикавање врши се у Републичком заводу за статистику у Бања Луци.

ОБАВЕЗНОСТ ДАВАЊА ПОДАТАКА

Извјештајне јединице (пољопривредна газдинства) су дужне да дају податке Републичком заводу за статистику, у складу са Законом о званичној статистици.

МЕТОДОЛОШКИ МАТЕРИЈАЛ

УПИТНИК

У оквиру реализације „Годишњег истраживања пољопривредних газдинстава – биљна производња“ користе се упитници за породична пољопривредна газдинства (ГИПГ-ППГ/Б) и упитници за газдинства правних лица и предузетника (ГИПГ-ПЛ/Б), који се налазе на званичном веб сајту Завода, на страници: Обрасци пољопривреде.

https://www.rzs.rs.ba/static/uploads/obraci/poljoprivreda_i_ribarstvo/godisnje_istravanje_poljoprivrednih_gazdistava/Obrazac_GIPG_PPG_B_2025.pdf

https://www.rzs.rs.ba/static/uploads/obraci/poljoprivreda_i_ribarstvo/godisnje_istravanje_poljoprivrednih_gazdistava/Obrazac_GIPG_PL_B_2025.pdf

МЕТОДОЛОШКО УПУТСТВО

Методолошко упутство за спровођење „Годишњег истраживања пољопривредних газдинстава – биљна производња“ за текућу годину, налази се на званичном веб сајту Завода, на страници: Методолошки документи.

https://www.rzs.rs.ba/front/category/13/187/?left_mi=24&up_mi=12&add=25

ПУБЛИКОВАЊЕ

Подаци о цијенама закупа пољопривредног земљишта објављују се 27. децембра текуће године за предходну годину у оквиру саопштењу „Цијене закупа пољопривредног земљишта“.

https://www.rzs.rs.ba/front/article/7413/?left_mi=None&up_mi=&add=None

Припремила:

Данијела Савановић Вебер

Посљедње ажурирање:

20.03.2026. године